

บทที่ 5

สรุปผลงานวิจัยและข้อเสนอแนะ

สรุปผลงานวิจัย

การศึกษารูปแบบการจัดค่าตอบแทน สวัสดิการและสิทธิประโยชน์เกื้อกูลอื่นที่เหมาะสมสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ปฏิบัติงานในพื้นที่ปกติและพื้นที่พิเศษ คณะผู้วิจัยได้กำหนดวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการด้านค่าตอบแทน สวัสดิการและสิทธิประโยชน์เกื้อกูลอื่นของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ปฏิบัติงานในพื้นที่ปกติและพื้นที่พิเศษ และเพื่อกำหนดรูปแบบในการจัดค่าตอบแทน สวัสดิการและสิทธิประโยชน์เกื้อกูลอื่นที่เหมาะสมตามสภาพพื้นที่ที่ปฏิบัติงาน ทั้งนี้ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้จะใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการกำหนดค่าตอบแทน สวัสดิการและสิทธิประโยชน์เกื้อกูล ใช้เป็นเครื่องมือทางการบริหารการศึกษาในการสร้างแรงจูงใจ เพื่อเพิ่มควมมีประสิทธิภาพและศักยภาพของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ปฏิบัติงานในเขตพื้นที่ปกติและเขตพิเศษ ซึ่งจะส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียน และควมมีคุณภาพทางการศึกษาของประเทศต่อไป

จากการศึกษา คณะผู้วิจัยได้เลือกใช้รูปแบบและเครื่องมือที่ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ในรูปแบบการประชุมสนทนากลุ่ม (focus group discussion) ของผู้ทรงคุณวุฒิ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ปฏิบัติงานในพื้นที่ปกติและพื้นที่พิเศษและผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อศึกษาสภาพการปฏิบัติงานและความต้องการด้านค่าตอบแทน สวัสดิการและสิทธิประโยชน์เกื้อกูลอื่นที่เหมาะสมสำหรับ

ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ปฏิบัติงานในพื้นที่ปกติและพื้นที่พิเศษ โดยนำข้อมูลที่ได้จากการประชุมสัมมนากลุ่มมาเป็นกรอบข้อมูลในการจัดทำเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม (questionnaires) และแบบสัมภาษณ์ (interviewed form) จากนั้นได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล ทดลองเครื่องมือและปรับปรุงเครื่องมือ ซึ่งลักษณะการเก็บข้อมูลในการศึกษาคั้งนี้เป็นเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่ปกติและเขตพื้นที่พิเศษ สำหรับแบบสอบถามคณะผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดส่งในลักษณะของการกระจายการเก็บข้อมูลทางไปรษณีย์ไปทั่วประเทศ จำนวน 1,200 ชุด และได้มีการส่งแบบสอบถามในลักษณะเชิงสำรวจกลับมาทั้งหมด จำนวน 820 ราย ดังผลวิเคราะห์ข้อมูลในบทที่ 4 ในรูปแบบการเสนอแบบสัดส่วนร้อยละของความคิดเห็นและความต้องการของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาต่อคำตอบแทน สวัสดิการและสิทธิประโยชน์เกื้อกูลอื่นที่เหมาะสมสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ปฏิบัติงานในพื้นที่ปกติและพื้นที่พิเศษ ในส่วนของการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกของข้อมูลภาคสนามใน 8 จังหวัด (12 เขตพื้นที่การศึกษา) ได้แก่ จังหวัด เชียงใหม่ เชียงราย เลย อุดร จันทบุรี ตราด กระบี่และพังงา โดยเป็นการสัมภาษณ์แบบกระจายสุ่มตัวอย่างทั่วทุกภูมิภาคในเขตพื้นที่พิเศษรูปแบบการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก โดยได้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 67 ราย ดังผลการวิเคราะห์ข้อมูลในบทที่ 4 เช่นเดียวกัน

ภายหลังจากการวิเคราะห์ข้อมูลดังกล่าวแล้วคณะผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดประชุมสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้แทนจากกรมบัญชีกลาง ผู้แทนสำนักงบประมาณและผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลจากผลการศึกษา เพื่อการเสนอการกำหนดรูปแบบการจัดทำคำตอบแทน สวัสดิการและสิทธิประโยชน์เกื้อกูลอื่นที่เหมาะสม สำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ปฏิบัติงานในพื้นที่ปกติและพื้นที่พิเศษ ซึ่งผลการประชุมสนทนากลุ่มดังกล่าว ได้ขอเสนอสำหรับการกำหนดรูปแบบการจัดทำคำตอบแทนฯ ดังนี้

1. การกำหนดรูปแบบคำตอบแทน

ให้มีการปรับแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับค่าพาหนะและค่าครองชีพสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ปฏิบัติหน้าที่ในเขตพื้นที่พิเศษให้ได้รับคำตอบแทนต่อเดือนรายละ 2,500 บาท ซึ่งเป็นคำตอบแทนที่นอกเหนือจากคำตอบแทนเดิมที่ได้รับอยู่แล้ว

2. การกำหนดรูปแบบสวัสดิการ

2.1 สวัสดิการเกี่ยวกับบ้านพักราชการ (บ้านพักครู)

- **เห็นด้วย** โดยหน่วยงานต้นสังกัดจัดสรรงบประมาณในการสร้างบ้านพักครูให้เพียงพอรวมทั้งงบประมาณเพื่อการปรับปรุงซ่อมแซมบ้านพักครูที่ชำรุดทรุดโทรม

2.2 สวัสดิการในการแก้ไขปัญหาน้ำล้น (เงินกู้ยืม)

- **ไม่เห็นด้วย** ที่จะจัดสิทธิเพื่อให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในเขตพื้นที่พิเศษได้กู้ยืมเงินในอัตราดอกเบี้ยต่ำและผ่อนชำระในระยะยาว เพราะจะเป็นการเพิ่มภาระหนี้สินให้แก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

2.3 สวัสดิการในการทำประกันชีวิตให้กับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

- **เห็นด้วย** กับการกำหนดให้มีการทำประกันชีวิตให้กับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในเขตพื้นที่พิเศษ และควรเป็นมาตรการเร่งด่วนที่เหมาะสม ทั้งนี้ควรการจัดสรรงบประมาณจากงบกลางหรือจากส่วนราชการต้นสังกัดมาเป็นเงินสวัสดิการในการทำประกันชีวิต หรือจัดตั้งกองทุนการทำประกันชีวิต

2.4 สวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาบุตร/ทุนการศึกษา มี 2 ความเห็น ดังนี้

- **เห็นด้วย** ที่จะกำหนดให้มีสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาบุตร

- **ไม่เห็นด้วย** ที่จะกำหนดให้มีสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาบุตร/ทุนการศึกษา แต่ควรมีการจัดตั้งกองทุนการศึกษาบุตร และกองทุนการศึกษาของครูในการศึกษาต่อเพื่อพัฒนาตนเอง

2.5 สวัสดิการเครื่องมือสื่อสารและเทคโนโลยีสารสนเทศ เห็นด้วยที่จะให้เครื่องมือสื่อสารและเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพ ทั้งนี้หน่วยงานต้นสังกัดควรจัดสรรงบประมาณหมวดค่าครุภัณฑ์ที่ดินสิ่งก่อสร้างตามสภาพพื้นที่ของสำนักงานที่ตั้งในแต่ละแห่งมาช่วยเหลือสนับสนุน

2.6 สวัสดิการอื่นๆ

- **เห็นด้วย** ที่จะกำหนดให้มีการจัดเรือให้กลุ่มโรงเรียนที่ปฏิบัติงานอยู่บนเกาะ และจัดสรรรถยนต์ให้โรงเรียนละ 1 คัน ทั้งนี้ให้หน่วยงานต้นสังกัดพิจารณาตามเห็นสมควร

- **ส่วนกลุ่มที่ไม่เห็นด้วย** เห็นว่าจะมีปัญหาในเรื่องของสภาพดินฟ้าอากาศและการดูแลรักษาเกิดขึ้นตามมา โดยเฉพาะเรือจะเป็นภาระในการบำรุงรักษาและภาระในการเก็บรักษา ตลอดทั้งค่าใช้จ่ายเพิ่มเติมที่จะตามมา

3. สิทธิพิเศษและประโยชน์เกื้อกูล

3.1 สิทธิพิเศษในการเลื่อนตำแหน่ง

- เห็นด้วย ที่ควรจะมีเกณฑ์ใหม่ที่เหมาะสมสำหรับเป็นเกณฑ์พิเศษในเขตพื้นที่เสี่ยงภัยอันตราย ยุ่งยากลำบากในการจัดการศึกษา และไม่ควรถูกกำหนดเกณฑ์ที่ยุ่งยากเกินไป เพียงแต่ขอให้ปรับในหลักเกณฑ์บางส่วนเพื่อให้เหมาะสมกับผู้ปฏิบัติงานในเขตพื้นที่พิเศษจริงๆ ทั้งนี้ให้ ก.ค.ศ. เป็นผู้กำหนด และให้หน่วยงานต้นสังกัดดูแลโรงเรียนในเขตพื้นที่พิเศษเป็นกรณีเฉพาะ

3.2 สิทธิพิเศษในการเลื่อนขั้นเงินเดือนพิเศษ

- เห็นด้วย ที่จะกำหนดให้มีการเลื่อนขั้นเงินเดือนพิเศษสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในเขตพื้นที่พิเศษ โดยกำหนดให้ได้รับ 1.5 ขั้น ในสัดส่วนร้อยละ 50 สำหรับผู้ปฏิบัติงานในเขตพื้นที่พิเศษ (โดยให้จัดสรรเม็ดเงินเพิ่มให้ไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ขึ้นไปของสถานศึกษาแต่ละแห่ง) และกำชับให้หน่วยงานต้นสังกัดดูแลโรงเรียนในเขตพื้นที่เป็นพิเศษ

3.3 สิทธิพิเศษในการได้รับเวลาปฏิบัติราชการทวีคูณ

- ไม่เห็นด้วย เนื่องจากไม่เกิดประโยชน์กับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

3.4 สิทธิพิเศษในการศึกษาดูงาน/เข้ารับการอบรม

- เห็นด้วย ที่จะกำหนดให้มีการปรับเกณฑ์การศึกษาดูงานในต่างประเทศโดยทางราชการ ออกค่าใช้จ่ายให้ทั้งหมดและเป็นการอบรมที่เป็นที่สนใจและถนัดของผู้เข้ารับการอบรม โดยพิจารณาจากบุคคลที่ผลการปฏิบัติงานดีเด่น ทั้งนี้ให้ ก.ค.ศ. พิจารณากำหนดโครงการที่สามารถเชื่อมเครือข่ายกับองค์กรบริหารส่วนท้องถิ่นและจัดให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพิจารณาในสิทธิพิเศษ

3.5 สิทธิพิเศษในการลาศึกษาต่อ เมื่อปฏิบัติงานในพื้นที่เป็นเวลา 2 ปี ได้เกิดแนวคิดในสิทธิพิเศษดังกล่าวออกเป็น 2 แนวคิด ดังนี้

- เห็นด้วย โดยให้ได้รับสิทธิในการลาศึกษาต่อตามโควตาเดิม และควรจัดให้ทุกคนที่มีสิทธิโดยมุ่งเน้นความเสมอภาคให้ได้รับการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนปกติด้วย

- ไม่เห็นด้วย เนื่องจากมีเกณฑ์ระเบียบของทางราชการเพื่อการลาศึกษาต่ออยู่แล้ว ตลอดทั้งในการศึกษาต่อปัจจุบันมีช่องทางและทางเลือกที่หลากหลาย

ความคิดเห็นของกลุ่มประชุมเชิงปฏิบัติการต่อความคิดเห็นของข้าราชการครูต้องาน
ก.ค.ศ. ตามภารกิจที่กำหนด

1. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการเพื่อการออมทรัพย์และให้กู้ยืมตามโครงการ สวัสดิการฯ

- เห็นด้วย กับการจัดสวัสดิการให้กู้ยืมในรูปแบบของการจัดสวัสดิการเพื่อการออมทรัพย์
และให้กู้ยืมสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ทั้งนี้ควรมีการทำประชาพิจารณ์ก่อน

2. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการกำหนดเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษ

2.1 เหตุพิเศษในกรณีสอนหลายชั้นเรียน

- เห็นด้วย สำหรับการกำหนดเงินเพิ่มพิเศษในกรณีสอนหลายชั้นเรียน

2.2 เหตุพิเศษในกรณีสอนเกินชั่วโมงตามที่ ก.ค.ศ. กำหนด

- เห็นด้วย ที่จะให้มีการกำหนดเงินเพิ่มพิเศษเป็นรายชั่วโมง ชั่วโมงละ 100-200 บาท
ในกรณีสอนเกินชั่วโมงตามที่ ก.ค.ศ. กำหนด

2.3 เหตุพิเศษในกรณีสอนเด็กอัจฉริยะ (เด็กเก่งพิเศษ)

- ไม่เห็นด้วย เพราะเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของครูผู้สอนอยู่แล้ว

2.4 กรณีสอนสาขาวิชาเอกที่ขาดแคลน

- เห็นด้วย เนื่องจากความจำเป็นต้องมีบุคลากรผู้สอนในวิชาเอก

2.5 กรณีปฏิบัติงานในพื้นที่ที่เสี่ยงภัยอันตรายต่อชีวิตและทรัพย์สิน

- เห็นด้วย และเหมาะสมแล้ว

2.6 เหตุพิเศษในกรณีมีผลงานหรือผลการปฏิบัติงานดีเด่นหรือได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติ

- เห็นด้วย และเป็นการจูงใจ ให้ครูมีความตั้งใจในการปฏิบัติหน้าที่และเกิดความภาค
ภูมิใจในผลงานที่สร้างสรรค์

2.7 เหตุพิเศษในกรณีมีความประพฤติเป็นแบบอย่างที่ดี แก่ผู้เขียน ชุมชน สังคม

- เห็นด้วย เพราะจะเป็นการกระตุ้นให้ข้าราชการครูมีความประพฤติที่ดี

2.8 การดำเนินการเพื่อยกย่องเชิดชูเกียรติกลุ่มข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีความ
คิดริเริ่มสร้างสรรค์ ผลงานดีเด่น

- เห็นด้วย โดย ก.ค.ศ. กำหนดเกณฑ์พิจารณาตามผลงาน

จากข้อสรุปที่ได้จากการดำเนินการศึกษาวิจัยการกำหนดรูปแบบการจัดทำค่าตอบแทน สวัสดิการ และสิทธิประโยชน์ เกื้อกูลอื่นที่เหมาะสมสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ปฏิบัติงานในพื้นที่ปกติและพื้นที่พิเศษ คณะผู้วิจัยขอเสนอรูปแบบการจัดทำค่าตอบแทน สวัสดิการ และสิทธิประโยชน์ เกื้อกูลอื่นที่เหมาะสมสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ปฏิบัติงานในพื้นที่ปกติและพื้นที่พิเศษ เพื่อเป็นการเผยแพร่ข้อมูลรายละเอียดที่ได้จากการศึกษาในครั้งนี้ไปสู่บุคคลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งน่าจะเป็นประโยชน์ในการกำหนดรูปแบบการจัดทำค่าตอบแทน สวัสดิการ และสิทธิประโยชน์ เกื้อกูลอื่นที่เหมาะสมสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในเขตพื้นที่ปกติและเขตพื้นที่พิเศษ โดยมีข้อเสนอการกำหนดรูปแบบการจัดทำ ดังนี้

รูปแบบการจัดทำค่าตอบแทน

1. ให้นำหน่วยงานที่รับผิดชอบดำเนินการปรับแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับค่าตอบแทนสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ที่เกี่ยวกับค่าพาหนะในการเดินทาง ค่าครองชีพ โดยปรับแก้ไขกฎหมายให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับค่าตอบแทนที่เพิ่มมากขึ้น สำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในเขตพื้นที่พิเศษ

2. กำหนดเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษ ตามกรณี ดังนี้

2.1 กรณีสอนหลายชั้นเรียน

2.2 กรณีสอนเกินชั่วโมงตามที่ ก.ค.ศ. กำหนด

2.3 กรณีสอนวิชาเอกที่ขาดแคลน

2.4 กรณีปฏิบัติงานในพื้นที่เสี่ยงภัยอันตรายต่อชีวิตและทรัพย์สิน

ทั้งนี้เพื่อเป็นการสร้างแรงจูงใจ สร้างขวัญกำลังใจ รักษากำลังบุคลากรทางการศึกษาให้มีความมุ่งมั่นตั้งใจในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อคุณภาพของการศึกษา เพื่ออนาคตของผู้เรียน

3. กำหนดเกณฑ์การพิจารณาผลงานดีเด่น มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อยกย่องเชิดชูเกียรติ และสร้างความภาคภูมิใจให้กับตนเองและผู้มีส่วนร่วมในผลงานดังกล่าว

รูปแบบการจัดทำสวัสดิการ

1. จัดสรรงบประมาณในการจัดสร้างบ้านพักครูให้เพียงพอ ตลอดทั้งการปรับปรุง ซ่อมแซมบ้าน

พักครูที่ชำระชุดทรุดโทรม ให้กลับมามีสภาพที่แข็งแรง มั่นคงปลอดภัย

2. จัดทำประกันชีวิตให้กับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ปฏิบัติงานในเขตพื้นที่พิเศษ และควรเป็นมาตรการเร่งด่วนโดยใช้งบประมาณจากส่วนราชการต้นสังกัด หรือจัดตั้งกองทุนการทำประกันชีวิต

3. จัดสรรงบประมาณสนับสนุนให้สถานศึกษามีเครื่องมือสื่อสารและเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพเพื่อรองรับการจัดการศึกษาในเขตพื้นที่พิเศษ

4. จัดสวัสดิการเพื่อการออมทรัพย์และการให้กู้ยืมสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

รูปแบบการจัดทำสิทธิพิเศษและประโยชน์เกื้อกูล

1. กำหนดเกณฑ์ใหม่ที่เหมาะสมสำหรับเป็นเกณฑ์พิเศษในเขตพื้นที่เสี่ยงภัยอันตราย ยุ่งยากลำบากในการจัดการศึกษา เพื่อเป็นสิทธิพิเศษสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเขตพื้นที่พิเศษได้รับการพิจารณาในการเลื่อนตำแหน่งที่สูงขึ้น

2. กำหนดให้มีการเลื่อนขั้นเงินเดือนพิเศษสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในเขตพื้นที่พิเศษ

3. กำหนดให้มีการปรับเกณฑ์การศึกษา ดูงานและการอบรมในต่างประเทศ โดยให้ทางราชการออกค่าใช้จ่ายให้ทั้งหมด และการอบรมหัวข้อ/ กิจกรรมควรเป็นที่สนใจและเป็นความต้องการของผู้เข้ารับการอบรม ทั้งนี้ควรเป็นโครงการที่เชื่อมกับเครือข่ายองค์กรบริหารส่วนท้องถิ่น และให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพิจารณาเป็นพิเศษ

ดังนั้นเพื่อเป็นการเสริมสร้างขวัญ กำลังใจ จูงใจให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา มีความมุ่งมั่น ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ด้วยความอุทิศสาคะ พุ่่มเท เสียสละเพื่อการศึกษาอย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ และหากข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาสามารถบรรลุในความต้องการขั้นพื้นฐาน ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นพื้นฐานและเป็นปัจจัยสี่ของมนุษย์เพื่อสนองตอบต่อความสมดุลของค่าตอบแทน สวัสดิการและสิทธิประโยชน์ที่ควรได้รับอย่างเพียงพอ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาจะไม่ต้องกังวลและมีความมั่นคงปลอดภัยในการทำงาน มองเห็นความก้าวหน้าในวิชาชีพ เห็นอนาคตความมั่นคงของครอบครัว แน่ใจว่าข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาจะได้มีเวลาในการคิดสร้างสรรค์ ผลงานนวัตกรรมทางการศึกษาเพื่อนำไปสู่การส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียน โดยเฉพาะผู้เรียนที่อยู่ในเขตพื้นที่พิเศษ

ที่ห่างไกลจากเครื่องมือทางการศึกษาและสิ่งอำนวยความสะดวกในชีวิตประจำวัน จะได้รับการอบรมสั่งสอน ได้รับความรู้และประสบการณ์จากข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีขวัญกำลังใจ แรงงูใจ พร้อมความรู้ ความสามารถและคุณภาพอย่างแท้จริง

ข้อเสนอแนะ

จากทั้งหมดที่ได้ศึกษาวิจัย ผลการศึกษาซึ่งเป็นข้อมูล ข้อเท็จจริงและความคิดเห็นที่ได้จากการสำรวจได้แสดงให้เห็นว่ารูปแบบค่าตอบแทน สวัสดิการและสิทธิประโยชน์สำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ได้รับยังไม่เหมาะสมและไม่เป็นธรรมกับสภาพการปฏิบัติงานโดยเฉพาะสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในเขตพื้นที่พิเศษ ดังนั้นเพื่อความเหมาะสมและความเป็นธรรมอย่างเพียงพอในเรื่องดังกล่าวแล้ว คณะผู้วิจัยฯ ขอเสนอแนะแนวทางการดำเนินงานที่ได้จากการวิจัย ดังนี้

1. รัฐบาล กระทรวงศึกษา หน่วยงานต้นสังกัด และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรเร่งดำเนินการกำหนดรูปแบบการจัดทำค่าตอบแทน สวัสดิการและสิทธิประโยชน์เกื้อกูลอื่นที่เหมาะสมสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ปฏิบัติงานในพื้นที่ปกติและพื้นที่พิเศษอย่างเหมาะสม เพียงพอ เป็นรูปธรรมและนำไปสู่การปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งย่อมเป็นการสร้างแรงงูใจ ขวัญกำลังใจ พลังความคิด และสติปัญญาที่สร้างสรรค์ อันจะนำไปสู่การปฏิบัติงานที่มีศักยภาพ มีประสิทธิภาพ เป็นที่ยอมรับของผู้เรียน ชุมชนและสังคม โดยเฉพาะผู้เรียน/นักเรียน ผู้ซึ่งจะเป็นกำลังสำคัญ เป็นอนาคตของประเทศชาติต่อไป

2. เพื่อมุ่งสู่คุณภาพการศึกษาของประเทศ ทุกฝ่ายจะต้องเร่งดำเนินการให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาของประเทศ ได้รับค่าตอบแทน สวัสดิการและสิทธิประโยชน์เกื้อกูลอื่นที่เหมาะสมตามสภาพพื้นที่ที่แตกต่างกัน ซึ่งจะเป็นการเสริมสร้างขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานและยกระดับคุณภาพชีวิตของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาให้ดีขึ้น ตลอดจนทั้งเป็นการดูแลรักษาทรัพยากรบุคคลในระบบราชการซึ่งทำงานด้านการศึกษาให้มีขวัญกำลังใจ และงูใจให้คนดี คนเก่ง สนใจมาประกอบวิชาชีพครูมากขึ้น

3. ในฐานะที่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาการศึกษาของชาติเพื่อให้ก้าวทันกับการเปลี่ยนแปลงของบริบททางสังคม เศรษฐกิจและการเมือง การกำหนดรูปแบบค่าตอบแทนสวัสดิการและสิทธิประโยชน์อย่างสร้างสรรค์ที่หลากหลายรูปแบบ ย่อมเป็นการสร้างสรรค์การ

พัฒนาคุณภาพการศึกษาในภาพรวม เกิดการเรียนรู้ การวิเคราะห์ให้กับผู้เรียนที่เกิดจากประสิทธิภาพของ
ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีฐานมาจากความเหมาะสมของรูปแบบคำตอบแทน สวัสดิการ
และสิทธิประโยชน์ที่เกื้อกูลสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ในที่สุดผู้เรียนสามารถปรับการ
ใช้ชีวิตในการอยู่ร่วมกับชุมชนสังคม และการเป็นพลเมืองที่ดีมีคุณภาพของประเทศต่อไปในอนาคต

ดังนั้น การกำหนดคำตอบแทน สวัสดิการและสิทธิประโยชน์ที่เกื้อกูลที่เหมาะสม ตรงกับความ
ต้องการที่แท้จริงของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ย่อมก่อให้เกิดแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน
ทำให้เกิดประสิทธิภาพและคุณภาพในการทำงานในการพัฒนาการศึกษาอย่างต่อเนื่องและยั่งยืนตลอด
เวลา